

Palkkojen ja eläkkeiden maksaminen SEPA-aikana

Siirtyminen yhtenäiseen euromaksualueeseen SEPAan (Single Euro Payments Area) Suomessa tuo muutoksia myös palkkojen ja eläkkeiden maksamiseen.

Suomessa on käytössä kansallisiin pankkien yhteinen standardi erilaisten toistuvaissuoritusten kuten palkkojen, eläkkeiden ja vastaavien maksamiseen. Yhteisiä kansallisia standardeja on myös muuhun maksamiseen esim. kotimaan maksamiseen tarkoitettu laskujen maksupalvelu LM03, LM02, ulkomaanmaksujen maksamiseen tarkoitettu LUM2 sekä suoraveloitus.

Koko Euroopan alueella ollaan toteuttamassa yhtenäistä euromaksualueetta SEPAA (Single Euro Payments Area), joka käsittää 31 maata Euroopan alueella. SEPA tuo mukanaan yhtenäiset säännöt ja standardit maksamiseen. EU-komission ja Euroopan Keskuspankin kannanottojen mukaisesti kansalliset ratkaisut ja standardit eivät ole toivottavia jatkossa. Erilaiset standardit aiheuttavat sekaannusta tai vähintään erilaisia käytäntöjä tilanteissa, joissa yritykset ja pankit toimivat useissa maissa.

Suomessa toimivat pankit ovat julkistamassaan SEPA-siirtymäsuunnitelmassa sitoutuneet toteuttamaan yhtenäisen euromaksualueen edellyttämät muutokset Suomessa. Siksi myös esim. palkkojen ja eläkkeiden maksamisessa siirrytään samaan standardiin kuin muissakin tilisiirroissa eli käyttämään SEPA-tilisiirtoja aikaisemman toistuvaissuorituspalvelun sijasta. Jatkossa tulee olemaan vain yksi standardi aikaisemmin käytössä olleiden, eri tarkoituksiin käytettyjen erillisten standardien sijasta.

Pankit ovat myös asian eri näkökulmia harkittuaan päätyneet siihen, että uusia SEPA-standardeja tullaan aina kun se vain on mahdollista noudattamaan sellaisenaan ilman erilaista kansallista soveltamista, jolloin mahdollistetaan yrityksille yhtenäiset toimintatavat maksamisessa riippumatta siitä, missä SEPA-maassa yritys toimii ja mihin SEPA-maahan yritys maksaa.

Siirtyminen yhtenäiseen euromaksualueeseen SEPAan ja sen mukanaan tuomiin uusiin standardeihin aiheuttaa järjestelmämuutoksia sekä pankeille että yrityksille. Yhtenäiseen euromaksualueeseen siirtymisen on kuitenkin EU-komission teettämän tutkimuksen mukaan arvioitu tuovan huomattavia tehokkuusetuja seuraavien vuosien aikana ja se tulee hyödyttämään myös yrityksiä.

Mikä muuttuu palkkojen ja eläkkeiden maksamisessa?

Palkanlaskentajärjestelmiä ja pankkiyhteysohjelmia SEPA-yhteensopiviksi muutettaessa on tärkeitä huomata palkkojen ja eläkkeiden maksamisessa tapahtuvat muutokset. Näkyvin muutos on se, että pankille ei enää maksuaineistossa anneta maksupäivää, vaan eräpäivä. Oikea eräpäivä takaa, että maksut ovat oikeana päivänä saajilla ja sen antaminen on maksajan tai maksajan järjestelmän vastuulla.

Maksupäivällä tarkoitetaan palkoissa ja eläkkeissä päivää, jolloin maksun pitää olla saajan tilillä. Maksupäivä -käsitettä ei ole SEPA-tilisiirtostandardissa. Maksupäivän sijasta maksutoimeksiannolla annetaan maksajan tilin veloituspäivä, jonka perusteella pankit huolehtivat että palkat ja eläkkeet ovat saajien tileillä kaikissa Suomessa toimivissa pankeissa palkkapäivänä. Tämän eräpäivän tulee olla pankkipäivä ja sen on oltavan palkkapäivää edeltävä pankkipäivä.

Erityisesti on huomattava, että jos palkkapäivä sattuu viikonlopuksi tai kansalliseksi pyhäpäiväksi, tulee palkan olla saajan tilillä edellisenä pankkipäivänä. Tällöin eräpäivän tulee vastaavasti olla tätä edeltävä pankkipäivä. Esim. jos palkkapäivä 15.11 sattuu lauantaiksi, tulee palkan olla saajan tilillä perjantaina 14.11 ja maksun eräpäiväksi tulee laittaa torstai 13.11.

Eläkkeiden maksussa on pidettävä huolta, että eläkkeiden maksupäivät kohdistuvat oikealle kuukaudelle. Tällöinkin saajan kannalta oikeaa maksupäivää säädellään eräpäivällä, jonka tulee olla eläkkeen saajan tilille kirjauspäivää edeltävä pankkipäivä. Esimerkiksi vuodenvaihteessa eräpäivä on 31.12., jos eläkkeet halutaan kirjata saajien tileille 2.1.

Palkanmaksajan tehtävänä on edelleen huolehtia, että työntajasuoritusten maksuperusteet ja palkanmaksuohjelman raportointi, kuten vuosi-ilmoitukset noudattavat viranomaisten antamia ohjeita. Raportointi perustuu tällä hetkellä maksupäivään.

Palkkojen maksupäivän muutoksen taustalla on myös uusi, 1.11.2009 voimaan astuva maksupalvelulaki, jonka pohjana on EU-komission maksupalveludirektiivi. Maksupalvelulaki määrittelee sen, missä ajassa maksun tulee olla saajalla.

Samassa aineistossa palkat ja eläkkeet saajan pankista riippumatta

Yrityksen maksuaineisto voi sisältää palkkoja ja eläkkeitä riippumatta saajan pankista. Palkat ja eläkkeet hyvitetään saajien tileille eräpäivää seuraavana pankkipäivänä.

SEPA-tilisiirtoina maksettujen palkkojen ja eläkkeiden käsittely pankeissa

Palkat ja eläkkeet tunnistetaan SEPA-tilisiirtosanomassa olevasta koodista, jonka arvona on "SALA". Palkkojen ja eläkkeiden lisäksi muissa maksupäiväsidonnaisissa maksuissa (maksut oltava saajalla samana päivänä pankista riippumatta) voidaan käyttää "SALA"-koodia.

Maksajan pankin kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti SALA-koodilla varustetut SEPA-tilisiirrot veloitetaan maksajan tililtä eräpäivänä. Maksut saajille hyvitetään seuraavana pankkipäivänä myös silloin, kun saajan tili on samassa pankissa tai pankkiryhmässä kuin maksajan tili. Maksajalle ei toimiteta erittelyä SALA-koodillisista maksuista palkkasalaisuuden vuoksi. Saajan pankissa SALA-koodilliset maksut voidaan tarvittaessa priorisoida ja käsitellä ennen muita tilisiirtoja. Saajan pankissa SALA-koodin perusteella voidaan myös päivittää saajan asiakassuhteen kannalta tärkeitä rahavirtakoodeja, jolloin pankki tietää, että ko. asiakkaan palkka tai eläke tulee pankkiin.

Tietoa ja ohjeita saatavilla

Maksamiskäytäntöjen muutokset aiheuttavat muutoksia yritysten taloushallinnon järjestelmiin. Pankit ovat tiedostaneet SEPA-ajan palkkojen maksamisen muutoksiin liittyvät riskit. Riskien toteutumista voidaan kuitenkin välttää tiedottamisella ja ohjeistamisella. Sekä Finanssialan Keskusliitto että Suomessa toimivat pankit tulevat tekemään kaikkensa, että tietoa ja ohjeistusta on riittävästi saatavilla. Tiedottaminen on aloitettu lähettämällä ohjelmistoja kehittäville yrityksille tietoa ja julkaisemalla Finanssialan Keskusliiton sivuilla ohjeet siitä, miten muutokset pitäisi toteuttaa. Tiedottamista ja kouluttamista tullaan jatkamaan vuoden 2009 aikana.

Lisätietoja asiasta Finanssialan Keskusliiton www-sivuilta www.fkl.fi